

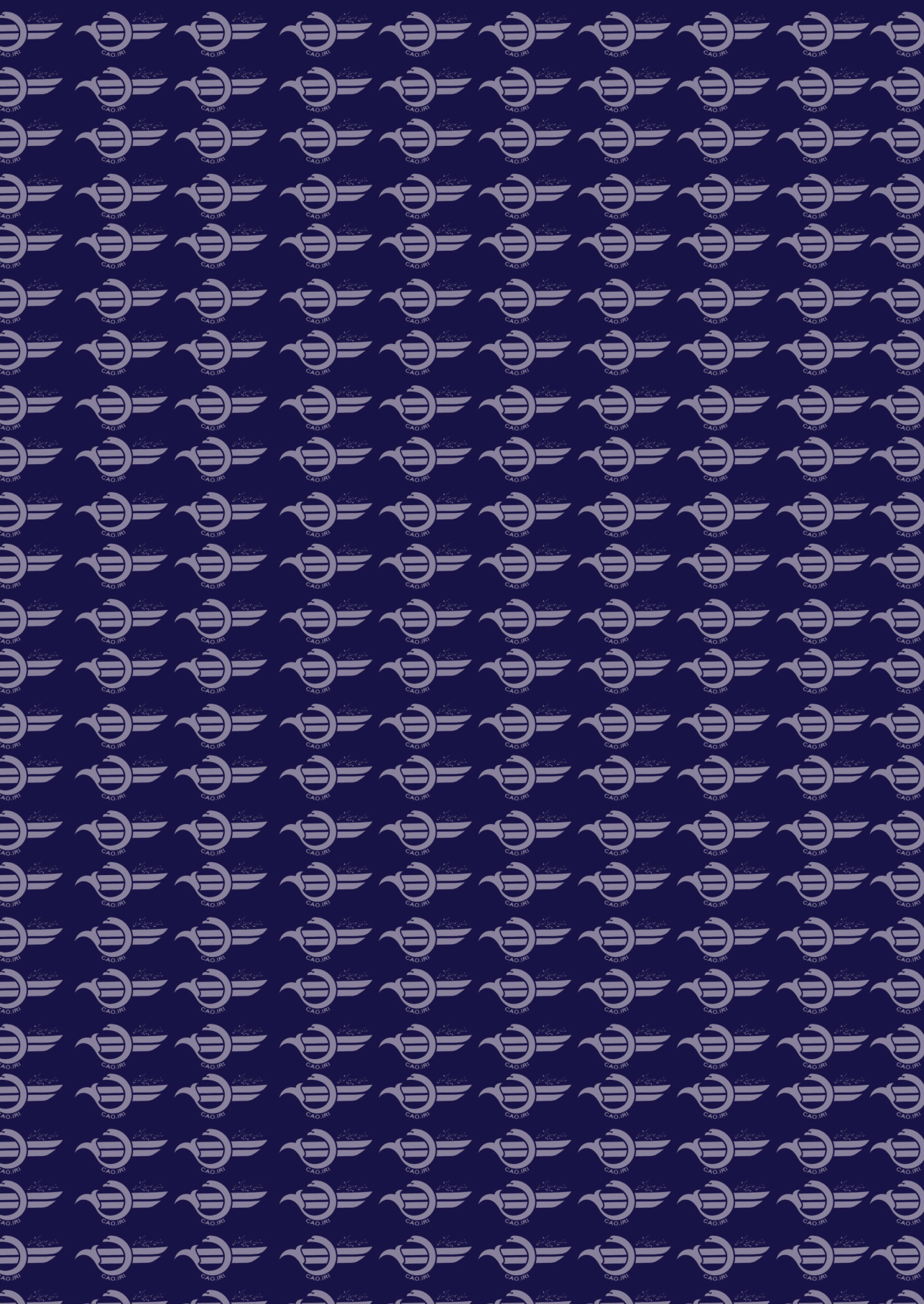
# کتاب آماری حمل و نقل هوایی کشور ۱۳۹۶



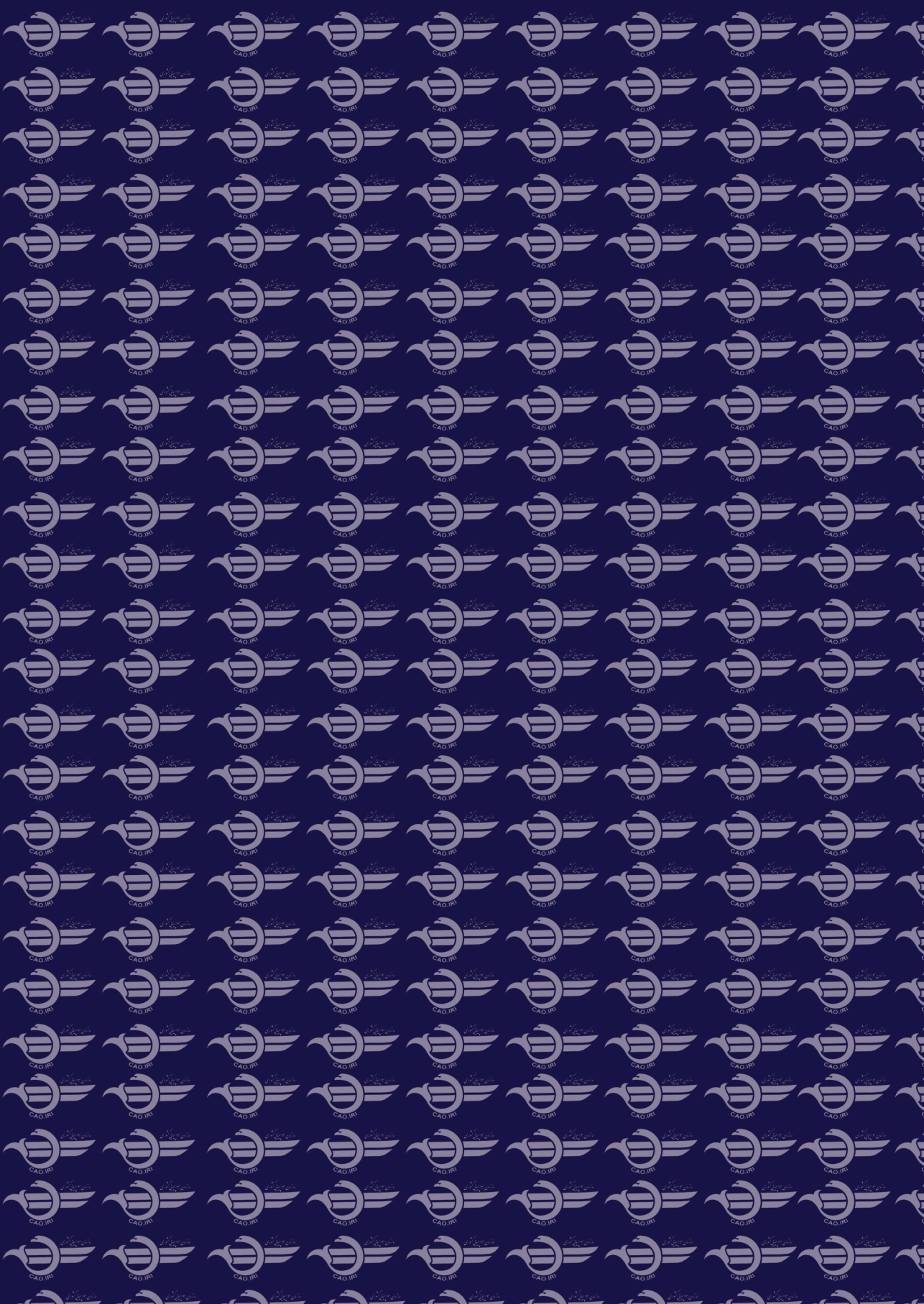
دفتر نظارت بر فرودگاه ها، شرکتها و موسسات هوانوردی

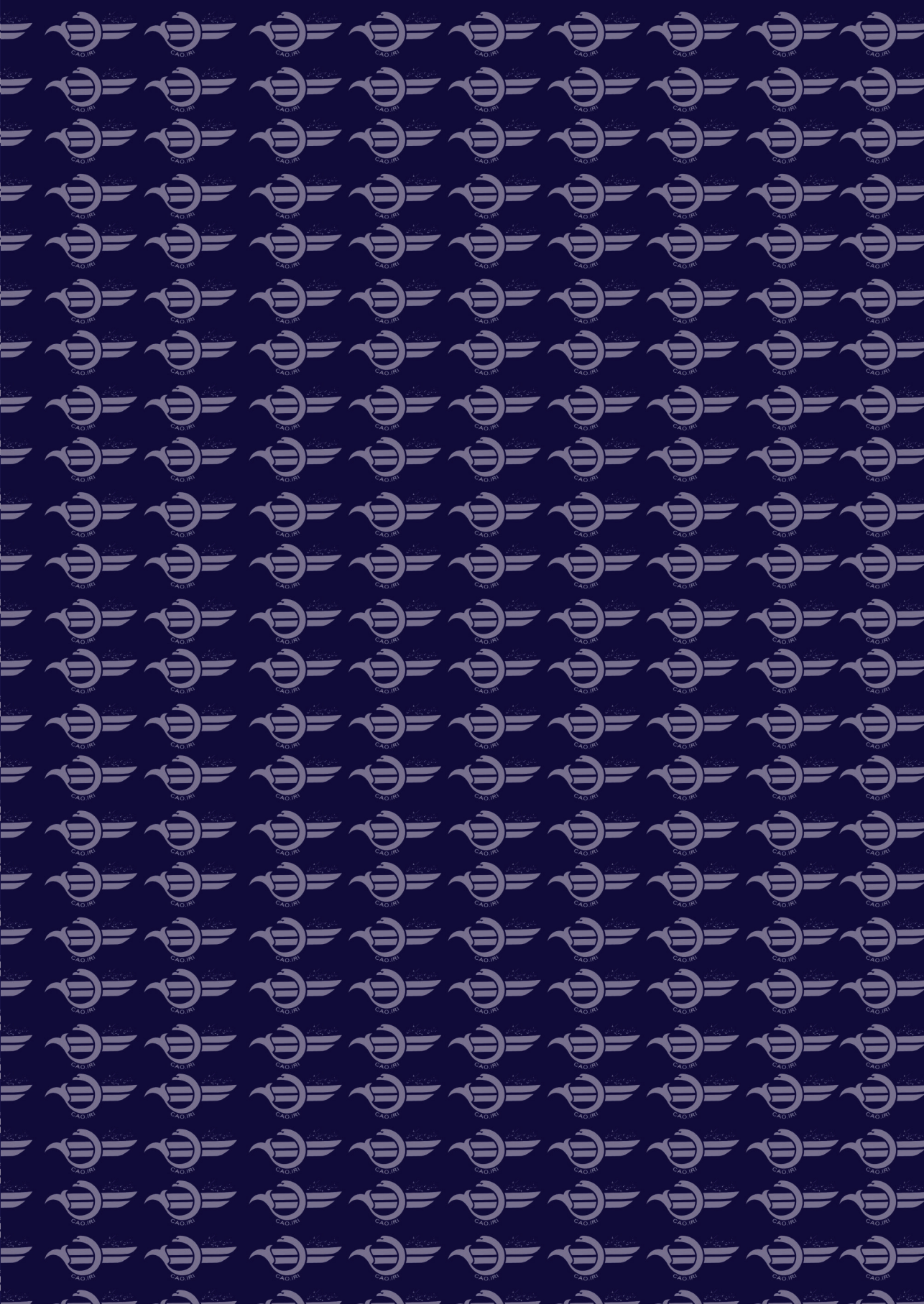
معاونت هوانوردی و امور بین الملل

پائیز ۱۳۹۷













I N T H E N A M E O F G O D



شناسنامه کتاب







## CIVIL AVIATION ORGANIZATION

---

نام: کتاب آماری حمل و نقل هوایی کشور ۱۳۹۶

ناشر: سازمان هوایی کشوری

تاریخ انتشار اول: پائیز ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰ جلد

تهیه کننده: واحد آمار دفتر نظارت بر فرودگاه ها، شرکت ها و مؤسسات هوانوردی

نشانی: تهران، فرودگاه مهرآباد، جنب ترمینال حجاج، سازمان هواپیمایی کشوری

صندوق پستی: ۱۷۹۸-۱۳۴۴۵ تلفن: ۶۶۰۷۸۷۰۰-۰۲۱

آدرس پست الکترونیک: [www.cao.ir](http://www.cao.ir)

آدرس وب سایت: [amar@cao.ir](mailto:amar@cao.ir)

فهرست کتاب







۸	تاریخچه.....
۱۱	اهداف.....
۱۲	مقدمه.....
۱۶	فصل یک: وظایف سازمان هواپیمایی کشوری
۱۸	بخش ۱ - ۱: وظایف سازمان هواپیمایی کشوری
۱۹	جدول (۱-۱): خلاصه عملکرد شاخص های کلیدی بخش حمل و نقل هوایی در سال ۱۳۹۶.....
۲۲	فصل دوم: عملکرد شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی
۲۴	بخش ۱-۲: مقایسه عملکرد سالانه شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی
۲۵	جدول ۱-۲-۱: مقایسه عملکرد شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی.....
۲۷	جدول ۲-۲-۲: عملکرد شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی از کلیه فرودگاه ها در سال ۱۳۹۶.....
۲۸	جدول ۳-۲-۲: عملکرد ماهانه شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی در سال ۱۳۹۶.....
۲۹	جدول ۴-۲-۲: مقایسه تعداد پروازهای انجام شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی در سال ۱۳۹۵-۹۶.....
۳۰	جدول ۵-۲-۲: مقایسه تعداد مسافر جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی در سال ۹۶ - ۱۳۹۵.....
۳۱	جدول ۶-۲-۲: مقایسه تناژ بار جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی سال ۹۶-۱۳۹۵.....
۳۲	جدول ۷-۲-۲: مقایسه تناژ پست جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی در سال ۹۶-۱۳۹۵.....
۳۳	جدول ۸-۲-۲: مقایسه پوشش فرودگاهی شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی در سال ۹۶-۱۳۹۵.....
۳۴	نمودار ۱-۲-۱: تعداد پروازهای داخلی انجام شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی از سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۶.....
۳۵	نمودار ۲-۲-۲: مسافر جابه جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی از سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۶.....
۳۶	نمودار ۳-۲-۲: تناژ بار جا به جا شده داخلی توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی از سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۶.....
۳۷	نمودار ۴-۲-۲: تناژ پست جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی از سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۶.....
۳۸	نمودار ۵-۲-۲: پوشش فرودگاهی شرکت های هواپیمایی ایرانی از سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۶.....
۴۰	نمودار ۶-۲-۲: سهم مسافر جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی سال ۱۳۹۵.....
۴۱	نمودار ۷-۲-۲: سهم مسافر جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی سال ۱۳۹۶.....
۴۲	بخش ۲-۲: عملکرد شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای داخلی (برحسب مبدا و مقصد پرواز)
۴۳	جدول ۱-۲-۲: عملکرد شرکت های هواپیمایی داخلی در پروازهای داخلی به تفکیک مبدا و مقصد در سال ۱۳۹۶.....
۶۶	فصل سوم: عملکرد شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی
۶۸	بخش ۱-۳: مقایسه عملکرد سالانه شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی
۶۹	جدول ۱-۳-۱: مقایسه عملکرد کلی شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی.....
۷۱	جدول ۲-۳-۲: عملکرد شرکت های هواپیمایی داخلی در پروازهای بین المللی از کلیه فرودگاه ها در سال ۱۳۹۶.....
۷۲	جدول ۳-۳-۲: عملکرد ماهانه شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی در سال ۱۳۹۶.....
۷۳	جدول ۴-۳-۲: مقایسه تعداد پروازهای انجام شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی سال ۹۶-۱۳۹۵.....
۷۴	جدول ۵-۳-۲: مقایسه تعداد مسافر جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی سال ۹۶-۱۳۹۵.....
۷۵	جدول ۶-۳-۲: مقایسه تناژ بار جابه جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی سال ۹۶-۱۳۹۵.....
۷۶	جدول ۷-۳-۲: مقایسه تناژ پست جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی سال ۹۶-۱۳۹۵.....



- جدول ۳-۱-۸: پوشش فرودگاهی شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی سال ۹۶ - ۱۳۹۵ ..... ۷۶
- نمودار ۳-۱-۱: تعداد پروازهای انجام شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی از سال ۱۳۹۰ لغایت ۱۳۹۶ ..... ۷۸
- نمودار ۳-۱-۲: تعداد مسافر جابه جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی از سال ۱۳۹۰ لغایت ۱۳۹۶ ..... ۷۸
- نمودار ۳-۱-۳: تناژ بار جابجا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی از سال ۱۳۹۰ لغایت ۱۳۹۶ ..... ۷۹
- نمودار ۳-۱-۴: تناژ پست جا بجا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی از سال ۱۳۹۰ لغایت ۱۳۹۶ ..... ۷۹
- نمودار ۳-۱-۵: پوشش فرودگاهی شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی از سال ۱۳۹۰ لغایت ۱۳۹۶ ..... ۸۰
- نمودار ۳-۱-۶: سهم مسافر جابجا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی در سال ۱۳۹۵ ..... ۸۱
- نمودار ۳-۱-۷: سهم مسافر جابه جا شده توسط شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی سال ۱۳۹۶ ..... ۸۱
- بخش ۳ - ۲: عملکرد سالانه شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی (برحسب مبدا و مقصد پرواز) ..... ۸۳
- جدول ۳-۱-۲: عملکرد شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی به تفکیک مبدا داخلی سال ۱۳۹۶ ..... ۸۴
- جدول ۳-۲-۲: عملکرد شرکت های هواپیمایی ایرانی در پروازهای بین المللی به تفکیک مبدا، خارجی سال ۱۳۹۶ ..... ۹۶
- بخش ۳-۳: عملکرد فرودگاه های کشور در پروازهای داخلی و بین المللی و عملیات حج تمتع ..... ۱۱۰
- جدول ۳-۳-۱: عملکرد فرودگاه های کشور از نظر جابجایی مسافر، حمل بار و پست در سال ۱۳۹۶ ..... ۱۱۲
- جدول ۳-۳-۲: عملکرد شرکت هواپیمایی ایران ایر در انتقال حجاج در سال ۱۳۹۶ ..... ۱۱۸
- جدول ۳-۳-۳: عملکرد شرکت هواپیمایی عربستان سعودی در انتقال حجاج در سال ۱۳۹۶ ..... ۱۱۹
- فصل چهارم: عملکرد شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی ..... ۱۲۰
- بخش ۴-۱: مقایسه عملکرد سالانه شرکت های خارجی در پروازهای بین المللی در سال ۱۳۹۶ ..... ۱۲۲
- عملکرد سالانه شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی سال ۱۳۹۶ ..... ۱۲۳
- جدول ۴-۱-۱: مقایسه عملکرد کلی شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی ..... ۱۲۳
- جدول ۴-۱-۲: عملکرد شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی از کلیه فرودگاه ها در سال ۱۳۹۶ ..... ۱۲۴
- جدول ۴-۱-۳: عملکرد ماهانه شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی از کلیه فرودگاه ها در سال ۱۳۹۶ ..... ۱۲۶
- جدول ۴-۱-۴: مقایسه تعداد پروازهای انجام شده توسط شرکت های خارجی در پروازهای بین المللی در سال ۹۶-۱۳۹۵ ..... ۱۲۸
- جدول ۴-۱-۵: مقایسه تعداد مسافر جابه جا شده توسط شرکت های خارجی در پروازهای بین المللی در سال ۹۶-۱۳۹۵ ..... ۱۳۰
- جدول ۴-۱-۶: مقایسه تناژ بار جابه جا شده توسط شرکت های خارجی در پروازهای بین المللی در سال ۱۳۹۶-۱۳۹۵ ..... ۱۳۲
- جدول ۴-۱-۷: مقایسه تناژ پست جا به جا شده توسط شرکت های خارجی در پروازهای بین المللی در سال ۱۳۹۶-۱۳۹۵ ..... ۱۳۴
- نمودار ۴-۱-۱: تعداد پروازهای انجام شده توسط شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی از سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۶ ..... ۱۳۵
- نمودار ۴-۱-۲: مسافر جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی از سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۶ ..... ۱۳۵
- نمودار ۴-۱-۳: تناژ بار جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی از سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۶ ..... ۱۳۶
- نمودار ۴-۱-۴: تناژ پست جا به جا شده توسط شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی از سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۶ ..... ۱۳۶





۱۳۷	بخش ۴-۲: عملکرد شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی (بر حسب مبدا و مقصد پرواز)
۱۳۸	جدول ۴-۲-۱: عملکرد شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی به تفکیک مبدا داخلی در سال ۱۳۹۶.....
۱۴۲	جدول ۴-۲-۲: عملکرد شرکت های هواپیمایی خارجی در پروازهای بین المللی به تفکیک مبدا خارجی در سال ۱۳۹۶.....
۱۴۸	فصل پنجم: نشست و برخاست هواپیماها در فرودگاه های کشور
۱۵۲	بخش ۵-۱: نشست و برخاست هواپیماها در فرودگاه های کشور در سال ۱۳۹۶
۱۵۴	جدول ۵-۱-۱: آمار نشست و برخاست و سهم پروازی ماهانه فرودگاه های کشور در سال ۱۳۹۶ .....
۱۶۰	بخش ۵-۲: نشست و برخاست هواپیماها برحسب نوع پرواز
۱۶۱	جدول ۵-۲-۱: آمار نشست و برخاست هواپیماها از فرودگاه های کشور به تفکیک شرکت هواپیمایی در سال ۱۳۹۶.....
۱۶۷	جدول ۵-۲-۲: آمار نشست و برخاست هواپیماها از فرودگاه های کشور به تفکیک نوع پرواز در سال ۱۳۹۶ .....
۱۶۸	نمودار ۵-۲-۱: نشست و برخاست هواپیماها در فرودگاه های کشور سال ۱۳۹۶.....
۱۶۸	نمودار ۵-۲-۲: نشست و برخاست هواپیماها در فرودگاه های کشور سال ۱۳۹۵ .....
۱۶۹	جدول ۵-۲-۳: رتبه بندی فرودگاه های کشور از نظر نشست و برخاست در کلیه پروازها در سال ۹۶-۱۳۹۵ .....
۱۷۱	جدول ۵-۲-۴: تعداد پروازهای عبوری از فضای کشور در سال ۱۳۹۶ - ۱۳۹۵.....
۱۷۲	فصل ششم: اطلاعات و شاخص های عملیاتی شرکت های هواپیمایی
۱۷۲	بخش ۶-۱: اطلاعات و شاخص های عملیاتی شرکت های هواپیمایی
۱۷۴	جدول ۶-۱-۱: گزارش اطلاعات و آمار پروازهای داخلی مولد درآمد در سال ۱۳۹۶.....
۱۷۵	جدول ۶-۲: گزارش اطلاعات و آمار پروازهای بین المللی مولد درآمد در سال ۱۳۹۶.....
۱۷۶	جدول ۶-۳: وضعیت تعداد ناوگان هوایی شرکت های هواپیمایی داخلی در سال ۱۳۹۶ .....
۱۷۷	جدول ۶-۱-۴: وضعیت تعداد صندلی ناوگان هوایی شرکت های هواپیمایی داخلی در سال ۱۳۹۶.....
۱۷۸	جدول ۶-۱-۵: وضعیت پرسنلی شرکت های هواپیمایی داخلی در سال ۱۳۹۶ .....
۱۷۹	جدول ۶-۶: عوارض فرودگاهی مسافران بین المللی به تفکیک شرکت های هواپیمایی در سال ۱۳۹۶.....
۱۸۰	جدول ۶-۷: اقلام آماری.....

تاریخچه





در یکی از روزهای سال ۱۲۹۶ خورشیدی و در اواخر جنگ جهانی اول مردم تهران برای اولین بار شاهد پرواز هواپیما بر فراز آسمان کشور بودند. این هواپیما به صورت قطعات مجزا از روسیه و از طریق بندر انزلی به وسیله اتومبیل به تهران حمل و پس از سوار کردن قطعات، توسط خلبان روسی بر فراز تهران و در ارتفاع پایین پرواز نمود. با توجه به اینکه در آن موقع محلی به عنوان فرودگاه در تهران وجود نداشت، خلبان در محل وزارت امور خارجه و شهرداری کنونی تهران به زمین نشست.

به دنبال پیشرفت سریع صنعت نوپای حمل و نقل هوایی، حق انحصاری هواپیمایی در ایران به موجب قانونی در بهمن ماه سال ۱۳۰۴ خورشیدی به شرکت هواپیمایی آلمانی یونکرس واگذار گردید. شعبه شرکت مزبور در سال ۱۳۰۵ خورشیدی در ایران افتتاح و ارتباط هوایی بین تهران و شهرهای مشهد، شیراز، بندرانزلی و بوشهر برقرار و به حمل و نقل مسافر و پست در آسمان کشور پرداخت.

در سال ۱۳۱۷ خورشیدی باشگاه خلبانی با ۲۰ فروند هواپیما تأسیس شد و در مرداد ماه ۱۳۲۵ خورشیدی اداره ای تحت عنوان اداره کل هواپیمایی کشوری توسط دولت تشکیل گردید و یک سال بعد این اداره به فرودگاه مهرآباد منتقل شد. با تصویب قانون هواپیمایی کشوری در تاریخ ۲۸ تیرماه ۱۳۲۸ خورشیدی در مجلس وقت، اداره کل هواپیمایی کشوری زیر نظر وزارت راه قرار گرفت. در سال ۱۳۵۳ خورشیدی اداره مذکور تحت عنوان سازمان هواپیمایی کشوری زیر پوشش وزارت جنگ قرار گرفت و مجدداً در تاریخ ۱۳۵۷/۱۲/۰۶ خورشیدی و با تصویب شورای ۲۵ کشور و تأسیس سازمان هواپیمایی کشوری، فعالیت های هوانوردی از جمله اعمال حاکمیت بر مجموعه صنعت حمل و نقل هوایی، تدوین استانداردهای هوانوردی و نظارت بر ایمنی پروازها و عملکرد فرودگاه ها به عهده سازمان هواپیمایی کشوری بوده و از طرف دیگر فعالیت های مربوط به حمل و نقل هوایی بار و مسافر در اختیار شرکت های هواپیمایی قرار داشته است. با گذشت زمان و همگام با تحولات سیاسی، اجتماعی و تکنولوژی که در جهان به وجود آمده، دامنه این تحولات در صنعت هوانوردی کشور نیز تأثیر گذار بوده است.



از طرف دیگر فعالیت های مربوط به حمل و نقل هوایی بار و مسافر در اختیار شرکت های هواپیمایی قرار داشته است. با گذشت زمان و همگام با تحولات سیاسی، اجتماعی و تکنولوژی که در جهان به وجود آمده، دامنه این تحولات در صنعت هوانوردی کشور نیز تأثیر گذار بوده است. با توجه به تقاضای روز افزون توسعه حمل و نقل هوایی کشور، علاوه بر وجود شرکت های هواپیمایی دولتی نظیر شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی، اجازه فعالیت به شرکت های حمل و نقل غیردولتی نیز داده شده است. این شرکت ها مسئولیت تدارک هواپیما از طریق خرید یا اجازه و حمل و نقل مسافر و بار در مسیرهای پروازی داخلی و بین المللی را به عهده دارند. از طرفی به منظور افزایش فعالیت های اقتصادی در شبکه فرودگاهی کشور، وظایف مربوط به ساخت، توسعه، اداره و نگهداری فرودگاه ها از سازمان هواپیمایی کشوری جدا و در اختیار شرکت فرودگاه های کشور قرار گرفته و سازمان هواپیمایی کشوری مسئولیت حاکمیت و برنامه ریزی در هواپیمایی بازرگانی، تدوین مقررات و استانداردهای ملی و نظارت بر اجرای مقررات و ایمنی پروازها را به عهده دارد.

سازمان هواپیمایی کشوری از تاریخ ۱۳۲۸/۰۴/۳۰ خورشیدی به عضویت سازمان هواپیمایی کشوری بین المللی (ایکائو) درآمد و به عنوان نماینده رسمی دولت جمهوری اسلامی ایران در ایکائو به تدوین و اجرای مقررات جهانی اهتمام دارد.

## اهداف

هدف اساسی سازمان هواپیمایی کشوری تأمین ایمنی و سلامت پروازها در فضای هوایی کشور است. سازمان هواپیمایی کشوری به صورت نهادی مستقل در وزارت راه و شهرسازی اداره می شود. این سازمان متولی صنعت حمل و نقل هوایی کشور و ابزار حاکمیت دولت در بخش ترابری هوایی کشور می باشد و بر مجموعه فعالیت های این صنعت نظارت می نماید. سازمان هواپیمایی کشوری در انجام وظایف خود از نظر مالی، استخدامی طبق مقررات مربوط، تحت نظر وزیر راه و شهرسازی مستقلاً عمل می نماید و ریاست آن با معاون وزیر راه و شهرسازی می باشد و به موجب تصویب نامه هیأت وزیران تعیین میگردد.

اهداف اصلی سازمان هواپیمایی کشوری به شرح ذیل می باشد:

- ❖ تدوین و نشر استانداردهای ملی و ضوابط و معیارها در زمینه هوانوردی با استفاده از مقررات بین المللی و نظارت بر اجرای آنها به منظور ایمنی پروازها.
- ❖ نظارت بر کلیه فعالیت های حمل و نقل هوایی کشور در حدود قوانین و مقررات هواپیمایی به منظور جلوگیری از رقابت های مضر میان مؤسسات حمل و نقل هوایی و همچنین حفظ مصالح عمومی کشور.
- ❖ تدوین و اعمال سیاست های بخش حمل و نقل هوایی و فرودگاهی به منظور هماهنگی در برنامه های جامع حمل و نقل کشور.
- ❖ سازماندهی مسیرهای هوایی و تأمین تجهیزات ارتباطی و کمک ناوبری جهت کنترل فضای کشور و انجام فعالیت های هوانوردی.
- ❖ گسترش ارتباط حمل و نقل هوایی بین المللی با سایر کشورها در چارچوب منافع ملی ارتقای دانش هوانوردی از طریق توسعه فعالیت های علمی و فنی و اشاعه فرهنگ هوانوردی در سطح کشور.
- ❖ نظارت بر توسعه و بهره برداری فرودگاه ها بر مبنای اصول بازرگانی و بر قراری ارتباط و هدایت کلی فعالیت نهادهای مستقر در فرودگاه ها برای ارائه خدمات مناسب.

سازمان هواپیمایی کشوری در راستای نیل به اهداف مورد نظر و به منظور تقویت حوزه مرکزی در جهت اعمال حاکمیت دولت در صنعت حمل و نقل هوایی و ارتباطات بین المللی و انتزاع وظایف تصدی و اجرایی از سازمان و همگام با سیاست های دولت، کلیه وظایف مربوط به نگهداری، توسعه، تجهیز و بهره برداری از تکنولوژی و اداره فرودگاه های کشور را از سازمان تفکیک و مدیریت آنها را به شرکت فرودگاه ها و ناوبری هوایی کشور منتقل نمود.

## مقدمه

در عصر کنونی دستیابی به اهداف برنامه ریزی، ارزیابی عملکردها، توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و فناوری نوین و تصمیم گیری در سطوح مدیریت بدون تحصیل آمار و اطلاعات صحیح که به عنوان ابزار اساسی و مطمئن مورد توجه و تأکید روزافزون سیاست گذاران و برنامه ریزان و مدیران عالی و میانی بوده، میسر نمی شود. مقایسه کمی و کیفی آمار و اطلاعات بهنگام و واقعی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه مبین اهرم های رشد جوامع مرتبط است. از این رو کیفیت مطلوب آمار و اطلاعات منجر به حصول نتایج منطقی و مثبت جهت برنامه ریزی و ارزیابی عملکردها می گردد.

سهم و اهمیت بخش حمل و نقل هوایی به عنوان یکی از ارکان مهم بخش های زیربنایی کشور در تحرک و پویایی و رشد جامعه با استفاده از فناوری نوین در ارائه خدمات مطلوب به کاربران مختلف داخلی و بین المللی در روند تحقق اهداف خود در جهت ایجاد فضای ایمن برای پرواز و خاطری آسوده برای مسافران نقش بسزایی ایفا نموده و برکسی مستور نیست سازمان هواپیمایی کشوری (ICAO) به عنوان متولی صنعت حمل و نقل هوایی کشور با داشتن ابزارحاکمیت دولت در بخش های مهم و حساس ناظر بر فعالیت های عالییه صنعت با اهداف تأمین ایمنی و سلامت پروازها در فضای کشور فعالیت هائی چون کنترل و نظارت و هدایت براساس توصیه ها و استانداردهای بین المللی و اعمال حاکمیت دولت بر شرکت های هوایی را عهده دار است.

دفتر نظارت بر فرودگاه ها، شرکت ها و موسسات هوانوردی در مجموعه سازمان هواپیمایی کشوری در کنار سایر فعالیت های خود مسئول جمع آوری آمار و اطلاعات حمل و نقل هوایی و ارائه آن به برنامه ریزان و مدیران سطوح مختلف و اندیشمندان و اساتید و دانشجویان کشور و همچنین مجامع بین المللی (CAO) همچون سازمان هواپیمایی کشوری بین المللی و دیگر کاربران می باشد که در این راه با تلاش بی شائبه خود سعی دارد تا مجموعه ای تحت نام کتاب آماری حمل و نقل هوایی کشور را تدوین و در اختیار علاقمندان قرار دهد. اما به هنگام بودن آن جز با همکاری بیش از

پیش کلیه واحدهای ارائه دهنده آمار به ویژه شرکت های هواپیمایی امکان پذیر نیست. در این جا لازم است از کلیه عزیزان که ما را در تدوین این مجلد یاری نموده اند، نهایت سپاس را نموده و تأکید بیشتر در جهت ارائه به موقع آمارها جهت مدون کردن کتب مرتبط در آینده باشیم. انشاء..

کتاب آماری سال ۱۳۹۶ حمل و نقل هوایی کشور شامل شش فصل و متشکل از اطلاعات و آمارهای مختلف مرتبط با پروازها و تجزیه و تحلیل از عملکرد شرکت های هواپیمایی داخلی و خارجی فعال در داخل کشور به صورت آمارهای مقایسه ای و با ضرایب رشد و سهم آنها و جداول و نمودارهای مربوطه ارائه شده است.



## فصل اول

در این فصل عملکرد فرآیندهای داخلی سازمان هواپیمایی کشوری بطور خلاصه در یک جدول ارائه شده است.

## فصول دوم و سوم

در فصول دوم و سوم سالنامه عملکرد شانزده شرکت هواپیمایی ایرانی به ترتیب در دو بخش داخلی و خارجی در فرودگاههای کشور به تفکیک تعداد پرواز، مسافر، میزان بار و پست حمل شده ارائه شده است. در تدوین این فصول از اطلاعات ارسال شده توسط شرکت های هواپیمایی داخلی در پروازهای برنامه ای، غیربرنامه ای و چارتر استفاده شده است و نیز در این دو فصل فرودگاههای کشور از نظر جابجایی مسافر و سهم عملکرد شرکت های هواپیمایی داخلی و خارجی در پروازهای داخلی و بین المللی در طی سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

## فصل چهارم

در این فصل عملکرد شرکت های هواپیمایی خارجی متشکل از چهل و نه شرکت که در فرودگاه هایی چون آبادان، ارومیه، اصفهان، امام خمینی، اهواز، بندرعباس، تبریز، رشت، سنندج، شیراز، کرمانشاه، لار و مشهد خدمات جابجایی مسافر و بار و پست را انجام داده اند، ارائه شده است.

## فصل پنجم

در این فصل عملکرد فرودگاههای کشور از نظر نشست و برخاست هواپیماها و پروازهای برنامه ای، غیر برنامه ای، محلی و عبوری مورد تجزیه تحلیل و بررسی قرار گرفته است.

## فصل ششم

در این فصل جداول اطلاعات و شاخص های عملیاتی شرکت های هواپیمایی ایرانی در دو بخش تحت عناوین پروازهای منظم مولد درآمد ( اطلاعات مسافر- کیلومتر، ضرایب بار و سایر شاخص ها) و تعداد ناوگان با پرسنل مرتبط که مبنی بر اطلاعات ارائه شده از طرف شرکت های هواپیمایی بوده، ارائه شده است.

جداول تهیه شده در کتاب براساس مقیاس ماهانه و سالانه در مسیرهایی که شرکت های هواپیمایی در آنها فعالیت داشته به گونه ای تنظیم شده است که امکان بررسی و تجزیه و تحلیل را برای کاربران مختلف تسهیل می نماید.

هرچند کارکنان دفتر نظارت بفرودگاه ها ، شرکت ها و موسسات هوانوردی با تلاش بی دریغ نهایت سعی را در تهیه این مجلد به کار بسته اند اما دلیل بر بی نیازی آنها از پیشنهادات و رهنمودهای سازنده کلیه کاربران عزیز در جهت بهینه سازی کتاب آماری نمی باشد.

امید است با عنایت به خداوند متعال و با مساعدت های کلیه دست اندرکاران در ارائه خدمات مطلوب به کاربران صنعت حمل و نقل هوایی موفق و مؤید باشیم. انشاء...





